

Tillstånd och upplysning

Delgivningskvitto

Lantbrukarnas Riksförbund
105 33 Stockholm

Beslut angående ansökan om dispens på växtskyddsområdet

1 Beslut

Kemikalieinspektionen beviljar dispens från kravet på produktgodkännande för växtskyddsmedlet Topsin WG, reg. nr. 4888, enligt artikel 53 i förordning (EG) nr 1107/2009¹.

Dispensen gäller från och med 15 augusti 2015 till och med 13 december 2015 för användning mot fruktträdkräfta i odling av äpplen och päron efter skörd.

Specificerade användningsvillkor framgår av beslutsbilagan.

1.1 Återrapportering

Efter avslutad odlingssäsong ska en redogörelse lämnas in till Kemikalieinspektionen över vilka strategiförsök som genomförts under 2015 och på vilket sätt resultaten från dessa kan ge information om att kommande års odlingar av äpplen och päron kan genomföras utan användning av Topsin WG.

Redogörelsen ska ha lämnats in till Kemikalieinspektionen senast 31 januari 2016.

1.2 Produktens klassificering

Produkten ska vara märkt och klassificerad i enlighet med kraven i förordning (EG) nr 1272/2008². Företagets klassificering av produkten framgår av registerutdraget för Topsin WG (reg. nr. 4888, utdrag från den 5 augusti 2015).

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG (hädanefter förordning (EG) nr 1107/2009)

² Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 (hädanefter CLP-förordning)

2 Beskrivning av ärendet

Den 13 juli 2015 inkom ansökan om dispens för nedanstående ändamål.

Sökande	Lantbrukarnas Riksförbund 105 33 Stockholm
Typ av dispens	Begränsad och kontrollerad användning vid nödsituation
Produktnamn	Topsin WG
Produktens reg nr	4888
Verksamma ämnen	Tiofanatmetyl
Funktion	Fungicid
Sökt användningsområde	Mot fruktträdskräfta i odlingar av äpplen och päron efter skörd.

2.1 Sökandens skäl till ansökt dispens

Enligt sökanden kan angrepp av fruktträdskräfta orsaka skördeförstär på 10-70%. Störst är skadan i unga träd, där angreppet kan leda till att trädet dör och behöver bytas ut. Det finns i nuläge inga andra godkända bekämpningsmedel mot fruktträdskräfta.

Kemikalieinspektionen har samrått med Livsmedelsverket i fråga om säkerhetsbedömningen av produkten sett ur ett konsumentskyddsperspektiv. Livsmedelsverket bedömer att användningen av Topsin WG enligt den sökta dispensen, dvs. efter skörd, inte förväntas ge upphov till resthalter som utgör någon risk för konsumenter och att de krav som gäller för resthalter i samband med produktgodkännandet är uppfyllda.

2.2 Tidigare liknande ansökningar om dispens

Inga tidigare dispenser för Topsin WG mot fruktträdskräfta har beviljats. Däremot har samma sökande beviljats dispens för användning av Merpan 80 mot fruktträdskräfta under liknande förhållanden under åren 2010 – 2014.

3 Skäl

Enligt artikel 28 i förordning (EG) nr 1107/2009 får endast godkända växtskyddsmedel släppas ut på den svenska marknaden och användas. Kemikalieinspektionen får dock i vissa fall meddela dispens från kravet på godkännande enligt artikel 53 i denna förordning. Av artikel 53 i förordningen följer att en medlemsstat i särskilda fall får tillåta att ett växtskyddsmedel under högst 120 dagar släpps ut på marknaden för begränsad och kontrollerad användning, om en sådan åtgärd framstår som nödvändig på grund av fara som inte kan avvärijas på något annat rimligt sätt.

Enligt uppgift uppgick under åren 1999 till 2014 den genomsnittliga variationen på avkastning i skörd av äpplen och päron till ca 14 % respektive ca 30 %. Sökanden anför att fruktträdskräftan kan orsaka skördeförstär mellan 10 % och 70 %, vilket skulle vara signifikant större än den naturliga variationen.

Sökandens dokumentation innehåller dock bara dokumentation på ett mindre exempel där 5 % av träden i en nyanlagd odling behövde bytas ut. Ur denna dokumentation framgår inte hur stor andelen av totala odlingen det är som drabbas av angreppen och som i de angripna träden leder till skördeförlusten på mellan 10 % och 70 %. Enligt samtal med fruktträdsexpert från SLU-Alnarp (Sanja Manduric, 2015-08-04) är dock fruktträdskrafta den största skadegöraren i odlingar av äpple i Sverige. Kemikalieinspektionen bedömer utifrån den dokumentation som inlämnats och övrig information som framkommit i ärendet att det föreligger en fara som inte kan avvärja på annat sätt och att det inte finns andra godkända produkter som kan användas i stället för den produkt som angivits i ansökan om nöddispens.

Mot bakgrund av de skäl som redovisats ovan finner Kemikalieinspektionen att kraven i artikel 53 i förordning (EG) nr 1107/2009 är uppfyllda. Kemikalieinspektionen bifaller därför ansökan.

3.1 Krav på att vidta åtgärder för att undvika fortsatt behov av dispens

Dispens för samma ändamål som detta har getts mer än en gång tidigare. Syftet med dispenser enligt artikel 53 i förordning (EG) 1107/2009 är inte att upprätthålla en årsvis återkommande användning för samma syfte och ändamål. Det är mot den bakgrunden som inlämning av redogörelse för utförda strategiförsök i beslutet ska ses.

4 Upplysningar

Kemikalieinspektionen upplyser om att dispens enligt artikel 53 i förordning (EG) nr 1107/2009 i normalfallet endast beviljas en gång. **Det är därför viktigt att sökanden utformar en strategi för att få produkten godkänd för användningsområdet inför kommande odlingssäsonger eller ta fram andra bekämpningsmetoder.**

För de fall att en produkt är godkänd i en annan medlemsstat inom EU finns det i förordningen möjligheter för t.ex. jordbruksorganisationer att söka om produktgodkännande för produkten genom ömsesidigt erkännande av den medlemsstatens beslut om produktgodkännande. Det finns också möjligheten att utvidga ett i Sverige redan existerande produktgodkännande till att omfatta ytterligare användningsområden.

Sökanden har inte prövat dessa möjligheter än. Kemikalieinspektionen konstaterar att det med hänsyn till vad som beskrivits ovan är nödvändigt att sökanden, inför en eventuell ny ansökan om dispens, visar att man vidtagit de åtgärder som finns tillgängliga i syfte att komma ifrån behov av upprepad dispens.

5 Hur man överklagar

Detta beslut får överklagas hos mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. Ett skriftligt överklagande ställt till mark- och miljödomstolen ska i så fall ha kommit till Kemikalieinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

På Kemikalieinspektionens vägnar

Åsa Bringmyr
Beslutande

Oliver Klett
Föredragande

Catharina Rosqvist
Jurist

Bilagor

Användningsvillkor

Registerutdrag Topsin WG

Kopia till:

- Jordbruksverket
551 82 Jönköping
- Livsmedelsverket
Box 622
751 26 Uppsala
- Nordisk Alkali AB